

Ismét elgurult a NAV gyógszere. Áfát fizettetne a fémhulladék leadókkal. (2015.10.26)

A jogalkotó 2012-től speciális szabályt alkotott a fémhulladék leadás adózására. A fémhulladék kereskedő 16 százalék személyi jövedelemadót von le. Más adófizetési kötelezettség a leadót nem terheli. A NAV azonban több határozatában úgy foglalt állást, hogy a fémhulladék leadó áfa fizetési kötelezettsége fennáll.

A NAV ugyanazt próbálja eljátszani a fémhulladék leadás adózásával kapcsolatosan, mint az üzletszerűnek minősített ingó értékesítés esetében. Nagy nehezen – vitatható körülmények között - kiharcolta a 3/2013 KMJE jogegységi döntést. Véleményem szerint, most ennek a foglya lesz a NAV. A fémhulladék értékesítés ugyanis a fordított áfa-adózás alá esik. Ez az EU Áfa irányelve szerint azt jelenti, hogy az Áfa megfizetésére azon adóalany kötelezett, aki részére a termékértékesítések megvalósultak.

A 2012. előtti évekre a hivatkozott jogegységi döntés alapján az adóhatóság most már aggálytalanul állapítja meg az üzletszerűség feltételeinek teljesülését, pedig ez a **„szabályszerűen bejelentkezett alany”** törvényi fogalmához köti az üzletszerűséget. Ezzel szemben az Áfa törvény **„belföldön nyilvántartásba vett adóalany”** szövegrészhez köti a fordított áfa alkalmazhatóságát. A nyilvánvaló ellentmondás a törvényszöveg nyelvtani elemzésével és a hivatkozott 3/2013. KMJE döntés figyelembe vételével oldható fel. A **„belföldön nyilvántartásba vett adóalany”** jelentése: belföldi illetőségű. Ha a magánszemély belföldi adóazonosító jellel rendelkezik, akkor ő belföldön nyilvántartásba vett. A NAV álláspontja: **„adózó adóhatósági regisztráció nélkül végezte e tevékenységét, így a fordított adózás nem alkalmazható az Ő esetében.”** A magánszemély az adóhatóság álláspontja szerint adóalannyá vált az áfa törvény alapján. Az áfa törvénybeli megfogalmazásnál szigorúbb megfogalmazást jelent a **„szabályszerűen bejelentkezett alany”** szövegrész. Nyilvánvaló a tartalmi különbség a **„nyilvántartásba vett”** és a **„szabályszerű bejelentkezett”** szövegrészek között. Míg a nyilvántartásba vétel feltétel teljesül az adóazonosító jel megléte esetén, addig a szabályszerű bejelentkezés (adószám megállapítás) feltételeit az Art. 16.§ határozza meg.

A magánszemélytől nettó áron vásárolja fel a fémkereskedő a fémhulladékot. Míg magánszemély esetében kilépni nem lehet fordított adózással az áfa körből, addig a magánszemély által leadott fémhulladék a fordított áfa révén lép be az áfa körbe. A fémhulladék leadása természeténél fogva megfelel a gazdasági tevékenység

fogalmának. Ezért kellett a jogalkotónak speciális szabályt alkotnia. A 3/2013. KMJE jogegységi döntés így indokol: **„Az Alaptörvény 28. cikke szerint lehetőség van a normaértelmezést a megváltozott viszonyokhoz igazítani. (...) az értelmezést a nyelvi tartalom megismerésével kell kezdeni, de ennek eredménytelensége – vagy „abszurd” eredménye – nyithat utat a céltételezéshez (teleologikus) értelmezésnek”**. Ilyen abszurd eredménye az adóhatóság „álláspontjának”, hogy a magánszemély adóalanyt olyan áfa fizetési kötelezettség terheli, mellyel szemben a másik adóalanyt az adólevonási jog nem illeti meg. Az áfa fizetési kötelezettség megállapítása önmagában nem írja felül az áfa fizetés módját (fordított adózás). A szabályszerű bejelentkezést elmulasztó adóalany nem kerül kedvezőbb adófizetési helyzetbe esetleges mulasztása miatt. A Kúria jogegységi döntésben kifejtett álláspontot analóg módon figyelembe véve, akkor is a fordított adózás szabályait kell alkalmazni az adóalanyra, ha belföldön nem lett adóalanyként nyilvántartásba véve. Az adóhatóság úgy állapítana meg adóalany számára áfa fizetési kötelezettséget, hogy az a másik adóalanynál (fémkereskedő) ez nem járna együtt áfa levonási joggal. Ez ellentétes az EU áfa irányelvvel.

Az Sza tv. 58.§ (10) bekezdése egyértelműen fogalmaz: **„E jövedelemmel összefüggésben a kifizetőt, illetve a magánszemélyt egyéb, közteherrel összefüggő kötelezettség nem terheli.”** Az áfa is közteher. A fémhulladék átruházás ellenértéke nettó értéken kerül be a fordított áfa hatálya alá a fémkereskedőnél.

Mindaddig, amíg a NAV ilyen blőd jogértelmezésekre képes, addig illúzió beszélni ügyfélbarát adóhatóságról. A fémhulladék gyűjtőknek-leadóknak gyakran ez az egyetlen jövedelemforrásuk. Az ügyfélbarát adóhatóság nem veszélyeztetheti az állampolgárok megélhetését önkényes, szakmailag hibás jogértelmezésekkel.

Angyal József okleveles adószakértő , (06-209-429-386) , www.angyalado.hu